

Balvu novada

Naudaskalna bibliotēkas

2025. gada darba pārskats

*Var pētīt, kur īsti ir Naudaskalns,
To nevarēs apjaust uzreiz –
Vai norakts, vai nogrimis zemzemē,
Un paugurs vien veidojies greizs.*

/Bruno Vilks/

Satura rādītājs

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	3
2. Finansiālais nodrošinājums	3
3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	4
4. Personāls	4
5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	5
6. Krājums	7
7. Darbs ar bērniem un jauniešiem	9
8. Novadpētniecība	9
9. Projekti	9
10. Publicitāte	9
11. Sadarbības tīkla raksturojums	10

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Naudaskalna bibliotēka ir vietējās nozīmes publiskā bibliotēka Balvu pagastā. Bibliotēka atrodas vienā ēkā ar Balvu pagasta pakalpojumu centru. Netālu no bibliotēkas atrodas Naudaskalna Tautas nams un sporta centrs.

Balvu pagasta kopējā platība 82,64 km², iedzīvotāju skaits 2025.gadā – 658, t. sk. bērni un jaunieši līdz 18 g. – 90. Viena no apdzīvotākajām vietām ir Naudaskalna centrs, kurš atrodas 1,3 km attālumā no bibliotēkas. Otra apdzīvotākā vieta ir mazdārziņu rajons – Verpuļeva, kurš atrodas 6,9 km attālumā no bibliotēkas, blakus Balvu pilsētai. Pārējās pagastā ir viensētas.

Naudaskalna bibliotēkas apmeklējumu raksturo arī savdabīgais pagasta teritoriālais izvietojums. Tas pakavveidā apskauj Balvu pilsētu, kur ir iedzīvotājiem darba vietas, skolas, bērnudārzi. Lai no vairākiem pagasta ciemiem nokļūtu līdz bibliotēkai ar sabiedrisko transportu, jāveic pārsēšanās, līdz ar to izdevīgāk apmeklēt bibliotēku pilsētā. Pie lasītājiem uz gan uz tuvākiem gan attālākiem ciemiem, bibliotēkas vadītāja dodas ceturtdienu pēcpusdienās, lai sniegtu pakalpojumu - grāmatu un preses piegāde mājās. Bibliotēkas pakalpojumu lietotāji ir daļa no Balvu pagasta iedzīvotājiem, nedaudz arī Rugāju pagasta iedzīvotāji, pa kādam no Balvu pilsētas un novada pagastiem.

Bibliotēka atrodas Balvu pagasta pakalpojumu centra ēkas pirmajā stāvā. Pagasta pakalpojumu centra ēkā, apmeklētājus pieņem arī bāriņtiesas un sociālās pārvaldes darbinieki. Apmeklējot pagasta pakalpojumu centru, bāriņtiesu vai sociālo darbinieku, iedzīvotāji vienlaicīgi var izmantot arī bibliotēkas pakalpojumus. Pozitīvi vērtējama arī bibliotēkas atrašanās ēkas pirmajā stāvā, pakalpojums ir salīdzinoši ērti pieejams arī personām ar kustību traucējumiem, vecākiem cilvēkiem un ģimenēm ar maziem bērniem. Izveidojot Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru, ierīkota uzbrauktuve, nodrošinot pakalpojumu piekļūstamību personām ar invaliditāti vai funkcionēšanas ierobežojumiem.

Bibliotēkā iedzīvotājiem tiek sniegti Balvu pagasta VPVKAC pakalpojumi; apmeklētāji tiek informēti par pieprasītākajiem valsts pārvaldes iestāžu un pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem, kā arī tiek pieņemti iesniegumi; var norēķināties par pašvaldības sniegtajiem maksas pakalpojumiem, kā arī nomaksāt Nekustamā īpašuma nodokli, valsts noteikto nodokļu un nodevu maksājumus, kuru iekasēšana ir uzdota pašvaldībai; tiek izmaksāti pašvaldības sociālie pabalsti un sveikti pagasta ilgdzīvotāji nozīmīgās dzīves jubilejās. Naudaskalna bibliotēkas vadītāja katru mēnesi dodas uz Balvu pensionātu veikt pensiju un pabalstu 15% izmaksu pensionātā dzīvojošajiem (apmēram 115 iedzīvotājiem).

Bibliotēka 2025.gadā veiksmīgi izmantoja iekšzemes starpbibliotēku abonementa (SBA) sniegtās iespējas. No citām Latvijas bibliotēkām saņemti 264 dokumenti, uz citām nosūtīti – 16.

Bibliotēka, pārskata periodā, iesaistījās projektā “Bērnu, jauniešu, vecāku žūrija”.

Izmaiņas bibliotēkas darbībā pārskata periodā nav notikušas, bibliotēkas akreditācija pārskata periodā nav notikusi.

2. Finansiālais nodrošinājums

Finansējums nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu. No Balvu centrālās bibliotēkas budžeta pasūtīta periodika (EUR 380), iegādātas grāmatas (EUR 500), kā arī kancelejas preces. Balvu pagasta pakalpojumu centrs nodrošina bibliotēkas telpu uzturēšanu (apkure, elektrība, telpu uzkopšana), kā arī iespēju robežās atbalsta visas bibliotēkas vajadzības.

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2023	2024	2025
Izdevumi kopā (EUR)			
Darbinieku atalgojums (bruto)			
Krājuma komplektēšana	780	810	880

Pārējo finansējumu skatīt pie Balvu Centrālās bibliotēkas pārskata.

3. Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/ne apmierinošs)	Piezīmes
Datori	2	3	2 datori – 2015.g. 1 – 2008.g. 2 datori – 2024.g.	VPVKAC datori
Multifunkcionālās iekārtas	1	1	2015.gads 2024.gads	VPVKAC
Printeri				
Kopēšanas iekārtas				
Skeneri				
Citas iekārtas				

Datortehnika apmierina bibliotēkas lietotāju vajadzības. Interneta lietotāji izmanto Wi-Fi iespējas ārpus bibliotēkas telpām. Bibliotēkā ir iekārtots bērnu stūritis, kurā ir galdiņš, krēslīni, tāfele, rotaļlietas, iespēja spēlēt galda spēles vai zīmēt un krāsot.

4. Personāls

Bibliotēkā strādā viens darbinieks – bibliotēkas vadītāja uz 0,8 slodzi, kura paralēli pilda arī Balvu novada Valsts un pašvaldības vienoto klientu apkalpošanas centra speciālistes pienākumus.

Darbiniecei ir augstākā izglītība un darba pieredze ar bibliotēkzinībām nesaistītā jomā. Bibliotēkas vadītāja 2024.gadā apguva LNB Kompetenču attīstības centra 160h stundu programmu "Bibliotēku zinību pamati" LNB Mācību centrā, iegūstot valsts atzītu dokumentu par profesionālo pilnveidi. Darbam nepieciešamās iemaņas tiek papildinātas patstāvīgi, kā arī apmeklējot seminārus.

Pārskata periodā apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi:

N. p.k .	Norises laiks	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits	Klātienē vai attālināti
1.	02.04.2025.	Balvu CB	Balvu novada publisko bibliotēku aprīļa seminārs	3 Apliecinājums Nr. 11/2025	Klātienē
2.	07.05.2025.	Balvu CB	Balvu novada publisko bibliotēku maija seminārs	2 Apliecinājums Nr. 37/2025	Attālināti
3.	20.05.2025.	LNB	Latvijas pagasta bibliotekāru 7. kongress	6	Klātienē
4.	25.07.2025.	Balvu CB	Kultūrvēstures studiju brauciens	5 Apliecinājums Nr. 71/2025	Klātienē
5.	26.09.2025.	RTU Rēzekne, Balvu CB	Latgales patība/identitāte pētījumos.	5 Apliecinājums Nr. 104/2025	Klātienē
6.	03.12.2025.	Balvu CB	Grāmatniecība, lasīšanas paradumi un to kultivēšana Ziemeļlatgalē	4 Apliecinājums Nr. 188/2025	Klātienē
7.	15.12.2025.	SIA Grūbes birojs	Fizisko personu aizsardzība attiecībā uz personu datu apstrādi	1 Sertifikāts	Attālināti

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula “Bibliotēkas pamatrādītāji.”

	2023	2024	2025	% salīdzinot ar iepř. gadu	
Aktīvo lietotāju skaits	79	102	102	+29%	0%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	13	14	17	+7%	+21%
Bibliotēkas fiziskais apmeklējums	1107	1059	1194	-4%	+12%
<i>t. sk. bērni līdz 18.g.</i>	74	78	101	+5%	+29%
Virtuālais apmeklējums	515	547	2579	+6%	+371%
Izsniegumu kopskaits	3192	3650	3511	+14%	-3%
<i>t. sk. bērniem līdz 18.g.</i>	134	206	220	+53%	+6%

Izdevumu veidi:					
<i>grāmatas</i>	1328	1947	1993	+46%	+2%
<i>periodiskie izdevumi</i>	1729	1517	1518	-12%	0%
Bibliotekārais aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	11.7	15.1	15.5	+3,4	+0,4
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	11.5	12.3	18.9	+0,8	+6,6
Iedzīvotāju skaits	675	673	658	-0.3%	-2%
<i>t.sk. bērni līdz 18 g.</i>	113	113	90	0%	-20%

Iedzīvotāju, t.sk. bērnu skaits – Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes dati.

Bibliotēka atrodas pagasta pakalpojumu centra ēkā. Pārskata gadā bibliotēkas darba laiks:

Diena	No	līdz	Papildu informācija
Pirmdiena	08:30	17:00	Pusdienu pārtraukums no plkst. 12:00 līdz 12:30
Otrdiena	08:30	17:00	Pusdienu pārtraukums no plkst. 12:00 līdz 12:30
Trešdiena	08:30	17:00	Pusdienu pārtraukums no plkst. 12:00 līdz 12:30
Ceturtdiena	08:30	13:30	No plkst. 14:00 līdz 17:00 - grāmatu piegāde lasītājiem. Katra mēneša pēdējā ceturtdiena - spodrības diena, apmeklētājiem slēgta.
Piektdiena			Brīvs

Īpaša uzmanība tiek pievērsta individuālajam darbam ar lasītāju: sniegtas konsultācijas par bibliotēkas krājumu, digitālajām datu bāzēm un resursiem, darbu ar datoriem, kā arī izpildīti pieprasījumi, uzziņas, rezervētas grāmatas, veikts darbs ar parādniekiem. Veicinot krājuma aktīvāku apgrozījumu, tiek sagatavoti jaunāko grāmatu apskati par bibliotēkas jaunieguvumiem, kā arī veidotas aktuālas un tematiskas literatūras izstādes. Izpildot lasītāju pieprasījumus, piedāvāta iespēja trūkstošos izdevumus saņemt starpbibliotēku abonementa (SBA) kārtā.

Bibliotēkā pieprasīts pakalpojums ir grāmatu un preses piegāde mājās – ceturtdienu pēcpusdienās bibliotēkas vadītāja dodas pie saviem lasītājiem uz mājām, bieži, pa ceļam, iegriežoties Centrālajā bibliotēkā pēc literatūras, kura nav pieejama savas bibliotēkas krājumā.

Bibliotēkas apmeklētājiem 2025.gadā pieejami jaunākie periodiskie izdevumi (avīzes, žurnāli) – 15 nosaukumi, uzziņu fonds, pieeja elektroniskajām datu bāzēm, interneta izmantošana, datora izmantošana.

Iedzīvotājiem tiek sniegtas individuālas konsultācijas e-pastu un internetbankas lietošanā, e-dokumentu sagatavošanā un parakstīšanā, informācijas meklēšanā internetā un datubāzēs. Lauksaimnieki izmanto palīdzību par platību maksājumiem un LAD karšu aizpildīšanu.

Pētījumi, rakstiskas aptaujas par bibliotēkas darba kvalitāti nav veiktas. Bibliotēkas darbā tiek uzklauts apmeklētāju viedoklis un ņemtas vērā vajadzības krājuma komplektēšanā. Darbs notiek sarunu veidā.

Par jaunu lasītāju kļūst arī cilvēki, kuri bibliotēkā ieradušies kopā ar kādu ģimenes locekli vai draugu, tajā skaitā arī vietējā amatiereteātra dalībnieki, starp kuriem ir arī bibliotēkas vadītāja.

Pārskata periodā bibliotēkas lietotājiem sniegtas ap 386 uzziņas par dažādām tēmām.

Bibliotēkā ir pieejami Balvu novada izdotie informatīvie pašvaldības izdevumi, aktuālie Valsts institūciju bukleti.

Pozitīvi vērtējama bibliotēkas atrašanās ēkas pirmajā stāvā, tagad šis pakalpojums ir salīdzinoši ērti pieejams arī personām ar kustību traucējumiem, vecākiem cilvēkiem un ģimenēm ar maziem bērniem. Izveidojot Valsts un pašvaldību vienoto klientu apkalpošanas centru, ierīkota uzbrauktuve, nodrošinot pakalpojumu piekļūstamību personām ar invaliditāti vai funkcionēšanas ierobežojumiem.

Pašvaldības sagatavotās un publicētās informācijas pieejamība bibliotēkā - drukātā veidā - Balvu novada informatīvais izdevums "Balvu Novada ziņas", kā arī atsevišķi pašvaldības saistošie noteikumi.

<http://bibliotekas.lv/balvupag/>

Naudaskalna bibliotēkā ALISE nav pieejama.

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2023	2024	2025
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	127	143	264
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	4	4	16
No Latvijas Neredzīgo bibliotēkas saņemtās pielāgotās literatūras skaits		2	6

Bibliotēkas krājumā neesošās grāmatas saviem lasītājiem tiek pieprasītas no Balvu Centrālās bibliotēkas, novada pagastu bibliotēkām. Tās lielākoties ir daiļliteratūra svešvalodā, jo pagasta bibliotēkas krājumos šādas literatūras nav, kā arī vēl nozaru literatūra un daiļliteratūra latviešu valodā. SBA pakalpojuma ietvaros konkrēta lasītāja pieprasītā grāmata bieži vien ieinteresē arī citus, un tā tiek izsniegta vairākkārtīgi.

6. Krājums

Krājuma komplektēšana tiek veikta, izvērtējot lietotāju intereses un pieprasījumu, kā arī piedāvājumu, pārsvarā iegādājoties grāmatas apgādos "Zvaigzne ABC" un "Virja". Bibliotēkas prioritātes krājuma komplektēšanā pārskata periodā - latviešu oriģinālliteratūra, aktuāla nozaru literatūra, lasītāju pieprasītā literatūra. Vērtīgs krājuma papildinājums ir individuālie dāvinājumi. Galvenais komplektēšanas uzdevums – veidot kvalitatīvu, lietotāju pieprasītu

krājumu, pievēršot uzmanību mainīgām lietotāju vajadzībām. Bibliotēka, komplektējot savu krājumu, vadās pēc krājuma komplektēšanas politikas.

Krājuma komplektēšanas koncepcija apstiprināta 2023.gadā.

Tabula “Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums”

	2023	2024	2025
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	780	810	880
<i>t. sk. grāmatām</i>	400	430	500
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	380	380	380
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	1.15	1.20	1,34
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1740	1495	1483

Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai palielinājies par 70 EUR grāmatām, periodiskajiem izdevumiem saglabājies iepriekšējo gadu līmenī. 2025. gadā bibliotēkā bija pieejami 15 dažādi periodikas izdevumi. Periodika lasītāju vidū ir pieprasīta, atsevišķi lasītājus interesējoši izdevumi tiek piegādāti no Balvu Centrālās bibliotēkas.

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma pārbaude (inventarizācija) netika veikta. Krājums ir pilnībā rekatalogizēts.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2023	2024	2025
Jaunieguvumi kopā	471	348	319
<i>t. sk. grāmatas</i>	239	113	109
<i>t. sk. latviešu dailīliteratūra</i>	159	33	34
<i>t. sk. bērniem</i>	35	31	14
Izslēgtie dokumenti	1251	190	233
Krājuma kopskaits	3292	3457	3545
Grāmatu krājuma apgrozība	0.57	0.79	0,79
Periodisko izdevumu apgrozība	1.97	1.57	1,51

Tabula “Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums”

Dabubāze	2022	2023	2024
-----------------	-------------	-------------	-------------

Letonika lejuplāžu skaits	15	26	38
News lejuplāžu skaits			8

Krājums tiek popularizēts, veidojot jaunieguvumu un tematiskās grāmatu izstādes, mājas lapā. Krājuma komplektēšana tiek veikta arī pēc lasītāju ierosinājumiem. Bibliotēkas apmeklētāji, apskatot literatūras izstādes, nereti izvēlas kādu no šīm grāmatām sev lasīšanai. Parasti tās ir 1 - 3 izstādes mēnesī par jubilāriem (izmantots tiek "letonika.lv" kalendārs), gadskārtu norisēm, veicamajiem darbiem, svētkiem un svinamām dienām.

Ilgstošu parādnieku bibliotēkā nav, lasītāji cenšas atgriezt literatūru laicīgi.

7. Darbs ar bērniem un jauniešiem

Bērni un jaunieši, kas pārskata gadā ir apmeklējuši bibliotēku, kopskaitā ir 17. Priece, ka brīvlaikā, ciemojoties pie vecvecākiem, mazbērni atnāk uz bibliotēku un izvēlas grāmatas, saliek puzzle vai izkrāso krāsojamās lapas. Skolas brīvdienās, bērni reizēm mēdz izmantot datorus informācijas meklēšanai un spēlēm, dažreiz pusaudži un jaunieši izmanto bezmaksas Wi-Fi ārpus ēkas savos viedtālrunos vakaros vai brīvdienās.

Pasākuma „Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs” ietvaros, daļu no darba dienām, skolēni strādāja bibliotēkā – atputekļoja, laboja un kārtoja grāmatas plauktos, palīdzēja lasītājiem izvēlēties literatūru, kā rezultātā, arī pašiem radās lielāka interese par grāmatu lasīšanu.

Pagastā nav ne savas skolas, ne pirmskolas iestādes, ar ko varētu veidot sadarbību.

Bibliotēka pārskata periodā iesaistījās projektā “Bērnu, jauniešu, vecāku žūrija”.

8. Novadpētniecība

Novadpētniecībā tiek turpināts darbs pie fotogrāfiju vākšanas, apkopošanas par pagasta dažādām norisēm. Novadpētniecībā tiek vākti materiāli par pagastu, tā vēsturi, iedzīvotājiem. Izgriezti materiāli no norakstītās periodikas un ievietoti mapēs “Noderīga, interesanta, informējoša, izglītojoša lasāmviela”.

9. Projekti

Atskaides gadā nav rakstīti projekti.

10. Publicitāte

Informācija par bibliotēku ir pieejama mājas lapās: www.biblioteka.lv, www.kulturaskarte.lv, www.balvi.lv; sociālajā tīklā Facebook; laikrakstā „Vaduguns”.

Informācija par aktualitātēm tiek izvietota pagasta pakalpojumu centra ēkā un uz ziņojumu dēļiem. Bibliotēkas telpās interesenti var iepazīties ar informāciju par bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem, pasākumiem, izstādēm. Par bibliotēkas norisēm iedzīvotāji tiek informēti arī klātienē vai telefoniski sazvanot, nosūtot afišu WhatsApp. Cilvēkus vairāk var ieinteresēt par pasākumu, ja viņus uzrunā un ielūdz personīgi.

Kā darba formu publicitātes nodrošināšanai jāmin arī literatūras izstādes, tematiskie pasākumi.

2024.gada decembrī divas brīnišķīgas pēcpusdienas tika pavadītas radošā darbnīcā – „Lakatu darināšana uz rāmja”, un ikviens interesents no februāra šo veikumu varēja apskatīt lakatu izstādē, baudot krāsu un rakstu siltumu.

Februāra mēnesī bibliotēku apmeklēja ciemiņi no Ludzas Centrālās bibliotēkas.

Digitālās nedēļas ietvaros kopā ar bibliotēkas apmeklētājiem klausījāmies vebinārus “Brīdini savējos, tev zvana krāpnieks” un “Ieraugi krāpnieku slēpto nodomu”.

1.oktobrī - Starptautiskajā kafijas dienā tika rīkots pasākums “Sarunas pie kafijas tases par kafiju, grāmatām un ne tikai...”, kas norisinājās sirsnīgā atmosfērā - satikās gan kafijas cienītāji un gan grāmatu mīļi.

Iedvesmojoties no Balvu Centrālajā bibliotēkā redzētās izstādes “Vērtības lasītāja grāmatplauktā”, Naudaskalna bibliotēkā tapa izstāde “Vērtības bibliotekāra grāmatplauktā”, kurā varēja apskatīt Valstspapīru spiestuves izdevumu “Latvju raksti” trīs sējumos; 1937.gadā izdotu grāmatu “Latviešu literatūras vēsture”; “Novadu tērpi” (1939.g.); “Latvju māksla” (1925.g.); “Latvieši” (1930.g.) un citas.

11. Sadarbības tīkla raksturojums

Bibliotēkai ikdienā notiek sadarbība ar Balvu pagasta pakalpojumu centru. Pagasta pakalpojumu centrs nodrošina bibliotēkas telpu uzturēšanu.

Ļoti pozitīva sadarbība ar Balvu Centrālo bibliotēku un reģiona bibliotēkām – semināri, konferences, SBA pakalpojumi un individuālas konsultācijas.

Mazā lauku pašvaldībā pasākumi lielākoties tiek organizēti sadarbojoties kopā pagasta pakalpojumu centra, tautas nama, bibliotēkas un sporta centra darbiniekiem – talkas ietvaros ābeļdārza un gar autoceļu augošo ābeļu sakopšana, pagasta aktīvās atpūtas diena - laba sadarbība izveidojusies ar vietējiem medniekiem – MMK “Bebrītis” - pagasta svētku - sporta spēļu veiksmīgām norisēm.

Radoša sadarbība izveidojusies kopā ar pagasta pakalpojumu centra darbiniekiem, pagaidu sabiedrisko darbu veicējiem un Ķerānu ģimenēm, izgatavojot dekorus un veidojot noformējumus svētkiem ābeļdārzā, kā arī pakalpojumu centrā un bibliotēkā.

Patīkama sadarbība ar grāmatu tirdzniecības bāzi SIA “Virja LK”, “Zvaigzne ABC” veikalu Balvos.

Kā sadarbības partneri jāmin arī bibliotēkas lasītāji – domu apmaiņa par grāmatu un periodikas klāsta papildināšanu, pasākumiem un to norisēm bibliotēkā un pagastā.

Balvu novada Naudaskalna bibliotēkas vadītāja Astrīda Jakovļeva
2026. gada 31. janvārī